

**Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine**

ЗВІТ

**про результати відвідування
Полтавського районного суду Полтавської області**

28.08.2024

м. Полтава, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 28.08.2024 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування Полтавського районного суду Полтавської області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Беза Сергій Євгенійович, представник громадської організації;

Каневська Дар'я Іванівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування суду здійснено вперше.

Місцезнаходження суду: вулиця Європейська, 154-а, м. Полтава, Полтавський район, Полтавська область, 36008.

Керівництво установи:

Потетій Анатолій Григорович, голова суду (на посаді з 08.06.2023).

Ольховська Олена Олександрівна, керівник апарату суду (на посаді з 13.12.2023).

Організаційне та фінансове забезпечення діяльності суду здійснює Державна судова адміністрація України через Територіальне управління Державної судової адміністрації України у Полтавській області.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Полтавський районний суд Полтавської області є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому законом. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Відповідно до Паспорта будівлі (приміщення) Полтавського районного суду Полтавської області суд розміщено у триповерховій адміністративній будівлі 1981 року побудови. Загальна площа, яку займає суд – 840,0 м². Форма власності будівлі (приміщення) державна – ДСА України.

Склад робочих приміщень суду відповідно до Паспорту будівлі (приміщення):

кількість залів судових засідань для розгляду цивільних справ – 2 од. та

кримінальних справ – 2 од.;

приміщення конвою – відсутнє;

камери для підсудних – відсутні;

кімната для роботи адвоката з підсудним – відсутня;

кімната для вивчення справ громадянами, у т.ч. підсудними – відсутня;

камера речових доказів – відсутня;

загородження для підсудних у залах судових засідань зі спеціального захисного скла – 3 од.

Зали судових засідань технічно оснащені системою відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Санітарні вузли:

для працівників суду – 3 од.;

для відвідувачів – 1 од.;

для підсудних – 1 од.

Спеціальний вхід в будівлю для підсудних відсутній.

Наявний пандус на рівні парадного входу до адміністративної будівлі. Ліфт, підйомник у приміщенні суду відсутні.

Вікна вартового приміщення та залів судового засідання для розгляду кримінальних справ обладнано ґратами.

За 2023 рік, за період з 01 січня по 28 серпня 2024 року у суді не виявлено ознак заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваних.

Штатна чисельність працівників суду становить 43 особи, у тому числі суддів – 8 (з них відряджених суддів – 1, вакантна посада – 3).

Наявні аптечки для надання домедичної допомоги.

Охорона приміщення суду та пропускний режим здійснюється працівниками Територіального управління Служби судової охорони у Полтавській області, якими ведеться перевірка та реєстрація пропуску осіб до приміщення суду.

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, НППМ, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на професійну правничу допомогу (ст.ст. 3,6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. 59 Конституції України, п.6.4.1, п. 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом

Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі - ДБН).

1. У порушення вимог пункту 6.5.2 ДБН у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на конфіденційне спілкування, права на захист.

Комітет із запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню у 21-ій Загальній доповіді наголошує на необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

Порушення права на забезпечення безпеки в суді.

2. Для доставки обвинувачених та засуджених осіб до приміщення суду використовується центральний вхід адміністративної будівлі. Заїзд конвойного автомобіля для посадки (висадки) підсудних (засуджених) здійснюється через вхід, який не обладнано огорожею. Бокс для заїзду спеціального конвойного автомобіля відсутній, що порушує вимоги п. 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція).

3. У ході відвідування встановлено, що у порушення вимог п. 13 Інструкції в приміщенні суду не забезпечено ізольований маршрут конвоювання підсудних (засуджених) від камери до залу судових засідань, у зв'язку з чим, підсудні (засуджені) конвоюються відкритими для сторонніх осіб коридорами будівлі, що призводить до порушення їх прав на безпеку.

4. У ході відвідування встановлено, що у суді порушуються правила пожежної безпеки, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 та п.7.2.6 ДБН.

Зокрема, суд не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією, що загрожує життю людей у разі виникнення пожежі.

Порушення права осіб на гідні умови тримання.

5. Пунктом 6.5. ДБН визначено вимоги для приміщення для підсудних (засуджених) та конвою. У ході відвідування було з'ясовано, що у суді відсутні камери для підсудних (засуджених), приміщення конвою.

Зокрема, п. 6.5.2. ДБН передбачено, що в блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених), необхідно передбачати спеціальний санвузол для підсудних. Обладнання санвузла: умивальник, унітаз та урна для сміття. Вікна не передбачаються. У суді санітарний вузол для підсудних (засуджених) знаходиться поруч з туалетом для працівників суду.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

6. Зовнішній пандус та зовнішні сходи біля входу до будівля не відповідають пп. 5.2, 5.3 Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність).

Зокрема, у порушення п. 7.2.20 ДБН початок сходів та пандусів не позначений тактильними (рифленими) та контрастно забарвленими попереджувальними смугами, що повинні розташовуватися перпендикулярно до напрямку руху безпосередньо перед сходами.

Слід відмітити, що адміністрація суду неодноразово зверталася до Територіального управління Державної судової адміністрації України в Полтавській області щодо необхідності створення безбар'єрного простору та виділення додаткового фінансування на проведення ремонтних робіт (листи від 22.03.2024 № ЕП-144/24, від 20.08.2024 №5720).

7. У приміщенні суду не забезпечено умови для участі в судових засіданнях маломобільних груп населення, що порушує вимоги пункту 6.1.5 ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення». Зокрема через відсутність ліфту, особи з обмеженими можливостями не мають доступу до приміщень суду, які розташовані на другому та третьому поверхах.

8. У порушення вимог п. 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарний вузол у приміщенні суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Полтавській області:

1.1. Облаштувати будівлю суду приміщенням для конвою та камерами для підсудних (засуджених).

1.3. Забезпечити створення необхідних умов для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень суду у

відповідності до вимог Державних будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327.

1.4. Облаштувати будівлю суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними.

1.5. Забезпечити обладнання суду автоматичною пожежною сигналізацією.

1.6. Обладнати будівлю суду санвузлом для маломобільних груп населення.

1.7. Обладнати бокс для заїзду спеціального конвойного автомобіля або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті.

1.8. Забезпечити в суді ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залу судових засідань.

2. Полтавському районному суду Полтавської області:

2.1. Вживати заходи щодо запобігання порушень, що можуть призводити до порушень прав людини.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Лариса Кармазін-Денисенко

Фотознімки за результатами відвідування

Фото 1

Фото 2

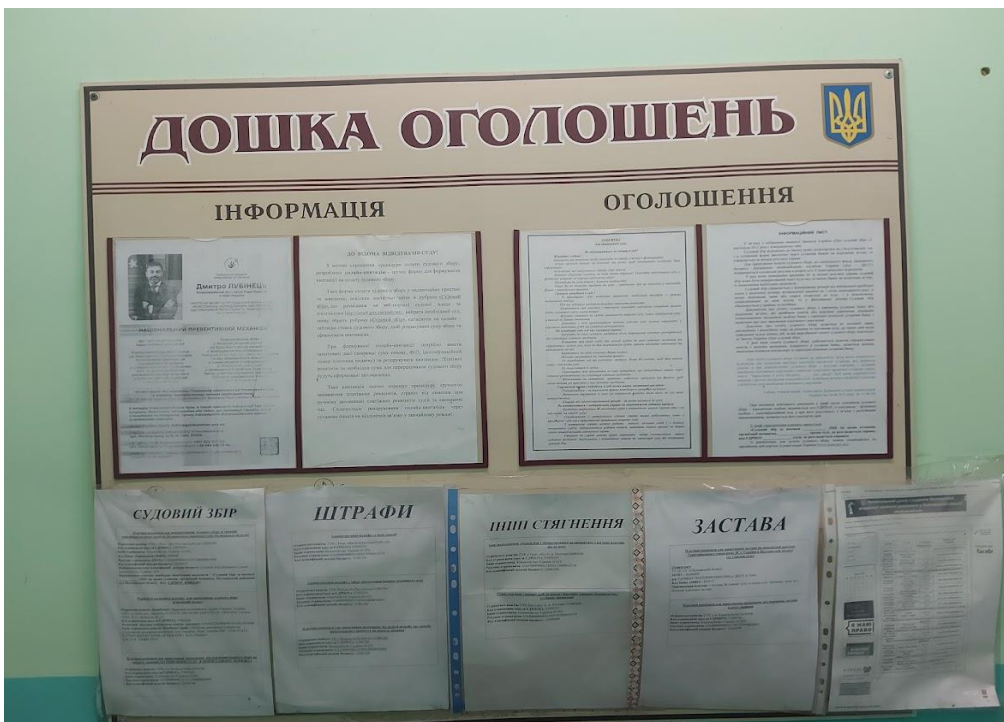

Фото 3

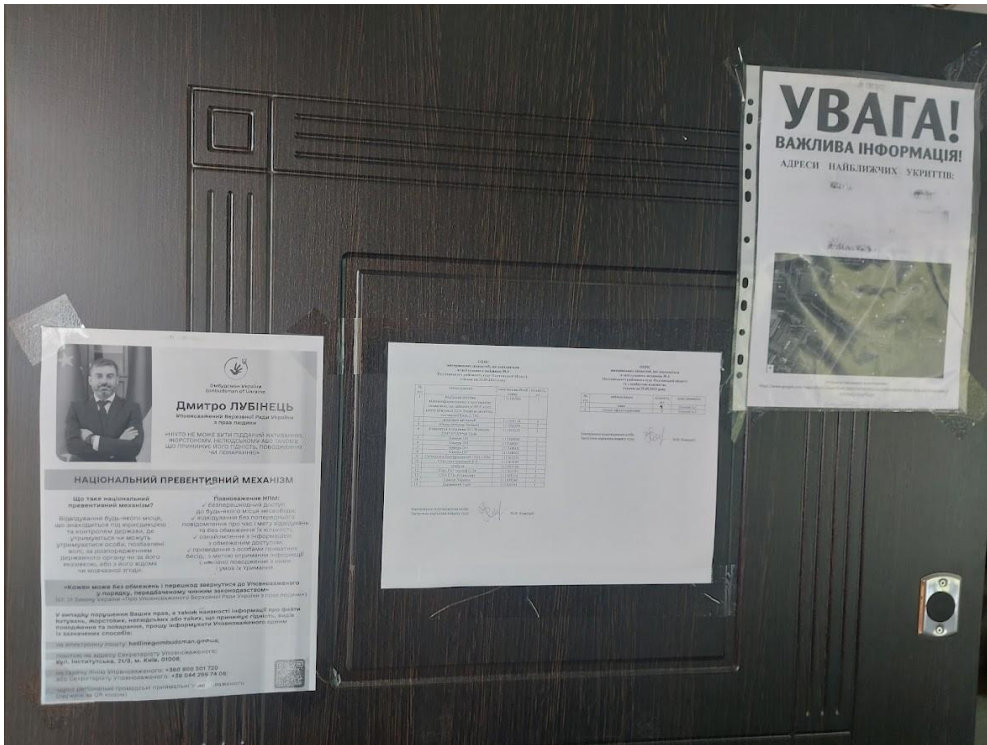

Фото 4

Фото 5

Фото 6

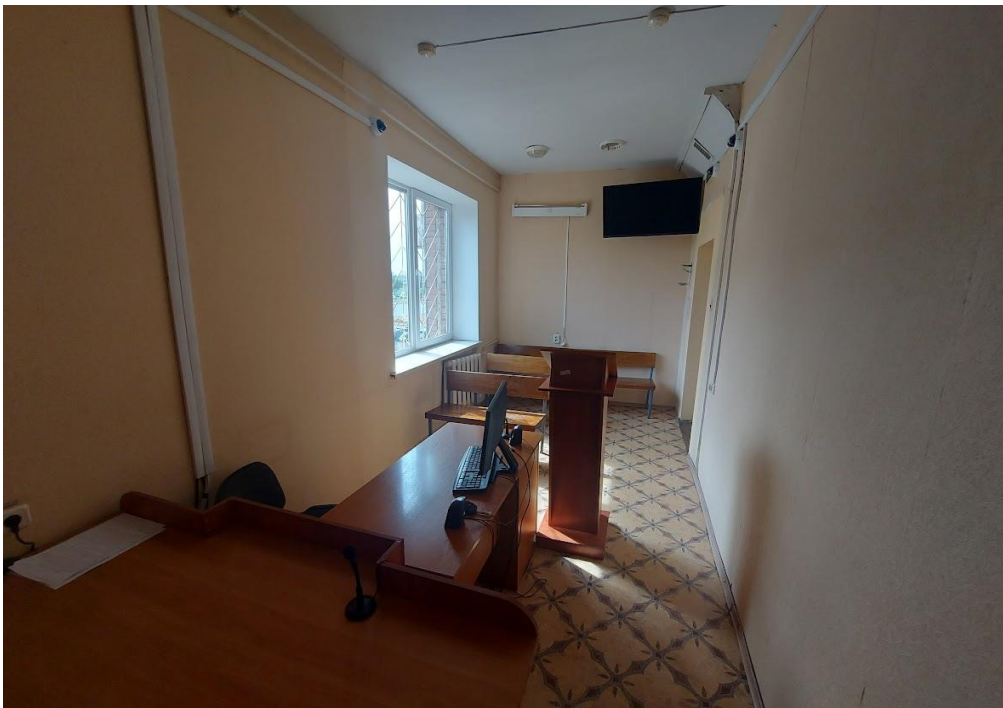

Фото 7

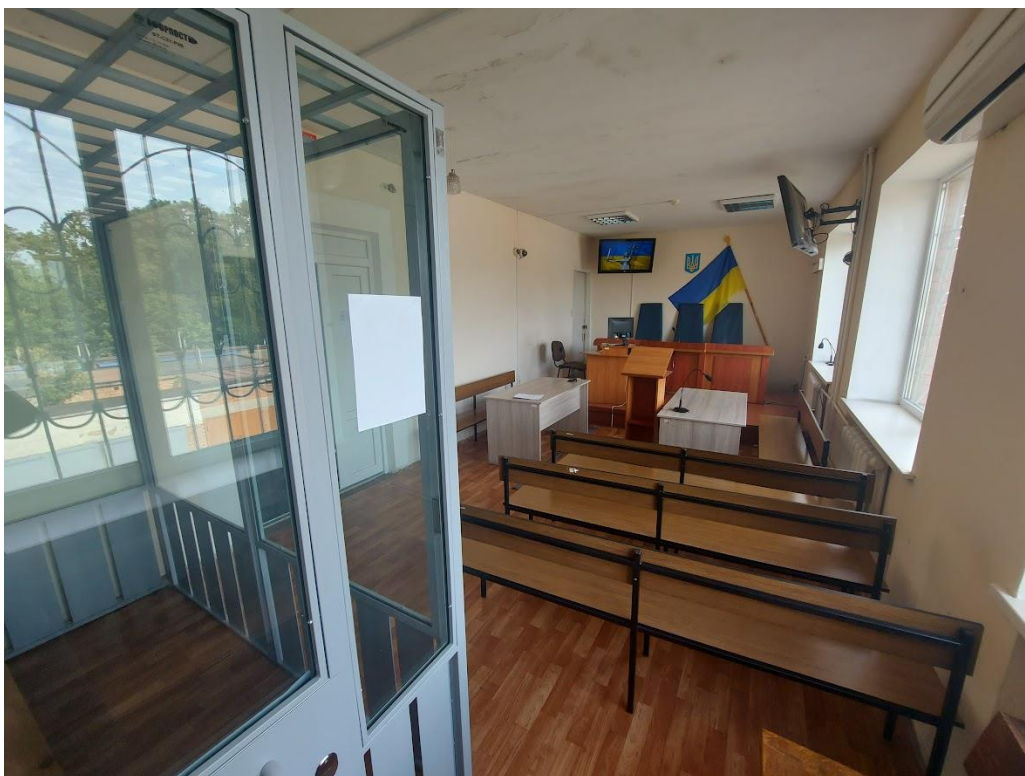

Фото 8

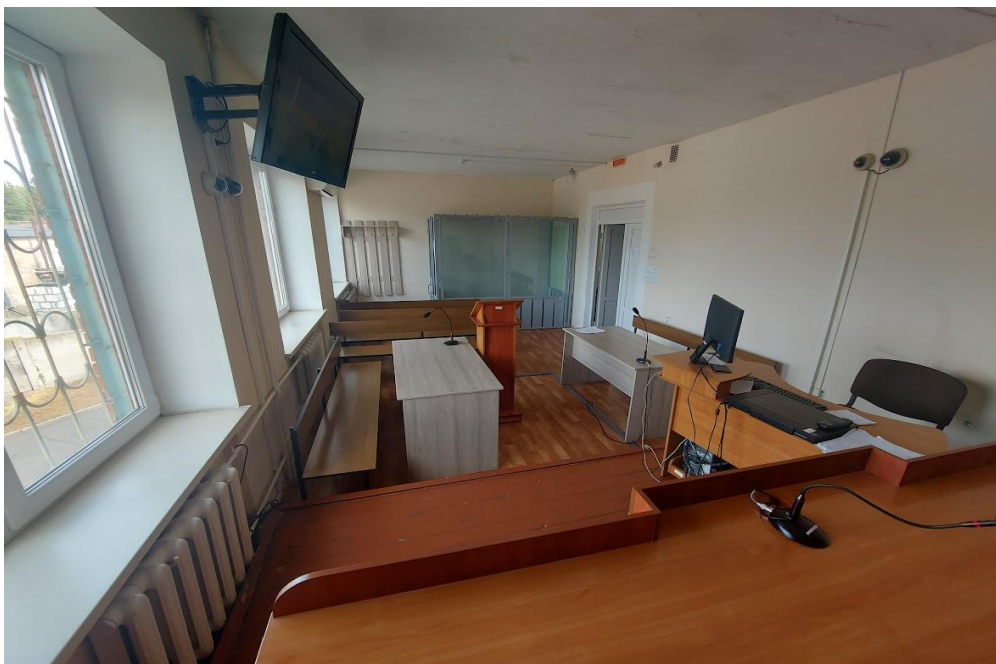

Фото 9

Фото 10

